

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przyrody

Dział 1. Poznajemy warsztat przyrodnika

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wymienia elementy przyrody ożywionej i nieożywionej.	Podaje składniki niezbędne do życia, przykłady wytworów człowieka.	Wymienia cechy organizmów, wskazuje wytwory działalności człowieka.	Klasyfikuje elementy przyrody i wytwory człowieka.	Wyjaśnia wpływ zmian jednego elementu na inne w przyrodzie.
Wymienia zmysły, podaje przykłady informacji.	Wyjaśnia obserwację, wymienia źródła wiedzy o przyrodzie.	Określa rolę obserwacji, zna etapy doświadczenia.	Wyjaśnia cel i różnicę między eksperymentem a doświadczeniem.	Samodzielnie planuje i przeprowadza doświadczenia, przewiduje zjawiska.
Podaje nazwy przyrządów do obserwacji.	Wie jak używać kompasu, taśmy, mikroskopu.	Wykonuje rysunek i notatki z obserwacji.	Planuje obserwacje i uzasadnia ich celowość.	Opisuje inne przyrządy badawcze.
Podaje nazwy głównych kierunków.	Wyznacza kierunki kompasem/gnomonem.	Omawia budowę kompasu, wyznacza kierunki pośrednie.	Porównuje metody wyznaczania kierunków.	Wyznacza kierunki na podstawie Gwiazdy Polarnej.

Dział 2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rozróżnia ciała stałe, ciecze i gazy.	Podaje przykłady zastosowania właściwości ciał.	Wyjaśnia rozszerzalność cieplną.	Porównuje właściwości ciał.	Uzasadnia znaczenie znajomości właściwości ciał.
Wymienia stany skupienia wody.	Odczytuje temperaturę, wyjaśnia topnienie i krzepnięcie.	Omawia parowanie i skraplanie.	Przedstawia zmiany stanów w schemacie.	Wyjaśnia obieg wody w przyrodzie.
Wymienia składniki pogody.	Wyjaśnia pojęcie pogoda, opady i osady.	Wyjaśnia ciśnienie i wiatr.	Łączy rodzaj pogody z porą roku.	Rozróżnia opady i osady.
Dobiera przyrządy do pomiarów.	Podaje jednostki pomiaru, opisuje pomiar opadów.	Prowadzi kalendarz pogody, opisuje tęczę.	Odczytuje prognozę i kierunek wiatru.	Sporządza mapę prognozy pogody.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Podaje daty pór roku, wschód i zachód Słońca.	Wyjaśnia równonoc, przesilenie.	Wyjaśnia górowanie i cień.	Porównuje wysokość Słońca w porach roku.	Podaje przykłady praktycznego wykorzystania.

Dział 3. Poznajemy świat organizmów

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wymienia czynności życiowe.	Wyjaśnia, czym jest organizm.	Charakteryzuje czynności życiowe.	Omawia rozmnażanie płciowe i bezpłciowe.	Omawia podział organizmów na królestwa.
Rozróżnia samożywne i cudzożywne.	Podaje przykłady roślinożerców i mięsożerców.	Wyjaśnia zależności pokarmowe.	Omawia rolę destruentów.	Wyjaśnia sieć pokarmową, skutki zniszczenia ogniwa.
Podaje przykłady hodowli i uprawy.	Wyjaśnia zasady opieki nad zwierzętami.	Rozpoznaje rośliny doniczkowe i ogrodowe.	Wyjaśnia znaczenie znajomości wymagań roślin.	Prezentuje ciekawostki o gatunkach, wykonuje zielnik.

Dział 4. Odkrywamy tajemnice ciała człowieka

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wymienia składniki pokarmowe.	Omawia rolę składników i higienę układu.	Wyjaśnia trawienie, drogę pokarmu.	Wyjaśnia rolę enzymów i narządów pomocniczych.	Omawia skutki niedoborów.
Wskazuje serce i naczynia.	Omawia rolę serca i naczyń.	Wyjaśnia funkcje układu i tętno.	Wyjaśnia zasady dbania o układ.	Proponuje ćwiczenia wspierające zdrowie.
Wymienia narządy układu.	Wyjaśnia wymianę gazową.	Omawia rolę poszczególnych narządów.	Łączy działanie układów.	Projektuje doświadczenie o oddychaniu.
Wskazuje elementy szkieletu.	Wymienia zasady higieny ruchu.	Rozróżnia stawy i połączenia kości.	Omawia pracę mięśni.	Wyjaśnia znaczenie prawidłowej postawy.
Wskazuje narządy zmysłów.	Omawia rolę zmysłów i higienę.	Wyjaśnia odbieranie bodźców.	Omawia budowę oka i ucha.	Formułuje wnioski z doświadczeń, uzasadnia rolę układu.
Wskazuje narządy i komórki rozrodcze.	Omawia higienę i rozwój.	Wyjaśnia zapłodnienie, dojrzewanie.	Omawia zmiany psychiczne, odpowiedzialność.	Prezentuje zagrożenia okresu dojrzewania.

Dział 5. Odkrywamy tajemnice zdrowia

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wymienia zasady zdrowia i higieny.	Omawia higienę skóry i odżywianie.	Opisuje higienę jamy ustnej i skóry.	Wyjaśnia skutki złych nawyków.	Układa jadłospis na 3 dni.
Wymienia drogi zakażeń i zasady zapobiegania.	Podaje objawy chorób i zatruc.	Omawia objawy chorób i pasożyty.	Porównuje choroby i ich objawy.	Przygotowuje informacje o boreliozie.
Wymienia zagrożenia w otoczeniu.	Podaje zasady zachowania podczas burzy.	Omawia objawy zatrucia i ukąszeń.	Omawia pierwszą pomoc.	Przygotowuje plakat o zagrożeniach.
Podaje przykłady używek i skutków.	Omawia wpływ alkoholu i tytoniu.	Wyjaśnia pojęcie asertywności i uzależnienia.	Charakteryzuje substancje szkodliwe.	Przygotowuje informacje o pomocy uzależnionym.

Dział 6. Orientujemy się w terenie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Oblicza wymiary w skali.	Wyjaśnia pojęcie plan.	Omawia skalę liczbową.	Wykonuje plan pokoju.	Wykonuje szkic terenu.
Wymienia rodzaje map.	Wyjaśnia pojęcie legenda.	Odczytuje znaki kartograficzne.	Odszukuje obiekty na mapie.	Porównuje dokładność planu i mapy.
Wskazuje kierunki na mapie.	Orientuje plan kompasem.	Wyjaśnia zasady orientacji.	Orientuje mapę w terenie.	Dostosowuje sposoby orientacji.

Dział 7. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rozpoznaje rodzaje krajobrazów.	Wyjaśnia pojęcie krajobraz kulturowy.	Wymienia składniki krajobrazu.	Omawia cechy krajobrazu.	Opisuje krajobraz i skutki zmian.
Rozpoznaje wzniesienia i zagłębienia.	Omawia elementy wzniesienia.	Opisuje formy terenu.	Wskazuje formy w okolicy.	Prezentuje formy terenu w Polsce i świecie.
Wymienia grupy skał.	Podaje przykłady skał.	Opisuje budowę skał.	Rozpoznaje skały w okolicy.	Tworzy kolekcję skał.
Podaje przykłady wód.	Rozróżnia jeziora, rzeki, morza.	Omawia warunki powstania jezior.	Charakteryzuje wody słodkie i płynące.	Prezentuje informacje o największych zbiornikach.
Wymienia zmiany w krajobrazie.	Omawia zmiany związane z rolnictwem.	Wyjaśnia zmiany w krajobrazie kulturowym.	Podaje przykłady działalności człowieka.	Tworzy prezentację „Moja miejscowość dawniej i dziś”.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Wymienia formy ochrony.	Wyjaśnia czym są parki i pomniki.	Wyjaśnia cel ochrony i rezerwaty.	Wskazuje różnice między formami ochrony.	Prezentuje ochronę przyrody w okolicy.

Dział 8. Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Podaje przystosowania ryb.	Omawia przystosowania zwierząt.	Omawia przystosowania roślin.	Wyjaśnia pojęcie plankton.	Prezentuje informacje o największych organizmach.
Wskazuje elementy rzeki.	Podaje organizmy w biegach rzeki.	Porównuje warunki w biegach rzeki.	Omawia przystosowania organizmów.	Porównuje świat roślin i zwierząt.
Wymienia strefy jeziora.	Rozpoznaje rośliny wodne.	Charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt.	Tworzy łańcuch pokarmowy jeziora.	Prezentuje informacje o planktonie i jeziorach.
Wymienia czynniki życia na lądzie.	Omawia przystosowania roślin i zwierząt.	Wyjaśnia rolę wiatru i światła.	Charakteryzuje sposoby oddychania zwierząt.	Prezentuje przystosowania do ekstremalnych warunków.
Podaje warstwy lasu i gatunki.	Omawia zasady zachowania w lesie.	Charakteryzuje warunki w warstwach.	Rozpoznaje grzyby i drzewa.	Prezentuje gatunki egzotyczne.
Podaje znaczenie łąki.	Wymienia cechy i zwierzęta łąki.	Omawia zmiany w łące.	Wyjaśnia znaczenie łąki dla zwierząt.	Wykonuje zielnik roślin łąkowych.
Wymienia zboża i warzywa.	Omawia chwasty i szkodniki.	Wyjaśnia rodzaje zbóż.	Rozpoznaje uprawy w okolicy.	Omawia rolę zwierząt w ochronie upraw.